

Uitgangspunten begroting 2020 - 2023

Inleiding

In dit document leggen we de uitgangspunten vast voor de kaderbrief 2019 als voorbereiding op de begroting 2020 en de meerjarenramingen 2021 - 2023.

Algemeen

De begroting 2020 en de meerjarenramingen 2021 - 2023 stellen we op volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Stand meerjarenramingen

In de meerjarenramingen voor 2020 – 2022 bij de begroting 2019 is sprake van een positief resultaat in de jaarschijven 2020 en 2021. Voor 2022 is sprake van een positief resultaat. Dit resultaat is structureel en trekken we door naar 2023.

Meerjarenramingen	2020	2021	2022	2023
Saldo in meerjarenramingen	0	0	292	292

Begroting 2019: meerjarenramingen 2020-2022 (x € 1.000)

De positieve resultaten hebben geen bestemming gekregen maar zijn gereserveerd voor het opvangen van autonome ontwikkelingen, nieuw beleid (of aanvulling op bestaand beleid), dan wel het versterken van het eigen vermogen.

Rente en afschrijving

Voor activeren van investeringen en het ramen van rente- en afschrijvingslasten gelden de bepalingen in het (gewijzigde) Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de betreffende bepalingen in de financiële verordening 2017. Met ingang van 2017 geldt de verplichting om alle nieuwe investeringen te activeren. De afschrijvingsrichtlijn hiervoor is opgenomen in de financiële verordening 2017.

De commissie BBV heeft een notitie rente uitgebracht. Op basis hiervan gelden de volgende uitgangspunten:

1. Over eigen financieringsmiddelen wordt geen bespaarde rente berekend;
2. Voor het toerekenen van rente aan taakvelden wordt er een omslagrente berekend, volgens de notitie rente (2019 was 1,5%);
3. Voor de financiering van nieuwe kapitaaluitgaven hanteren we in principe de verwachte marktrente voor het begrotingsjaar; in het rentebeleid is dit percentage voor 2020-2023 vastgesteld op 1,5% (ongewijzigd);

Voor de grondexploitaties is voor de rentetoepassing de notitie grondexploitaties van de commissie BBV leidend.

De werkelijk betaalde rente op de langlopende leningen ligt op dit moment op gemiddeld 2,80% (begroting 2019).

Vervangingsinvesteringen van bedrijfsmiddelen ramen we op basis van het materieelplan.

Reserves en voorzieningen in relatie tot de risico's

Ten aanzien van de reserves en voorzieningen gelden de bepalingen in het BBV en de nota reserves en voorzieningen 2015. Aan reserves rekenen we geen rente toe. Voorzieningen brengen we indien nodig op het voor de bestemming van de voorziening benodigde peil.

In de begrotingscirculaire 2020-2023 hanteert Gedeputeerde Staten als toezichthouder voor 2020 geen algemene richtlijn (normbedrag) voor de minimale omvang van de algemene reserve. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing komt een onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit.

In het kader van de jaarrekening 2018 zijn de risico's recent in beeld gebracht. Deze schatten we nu in op maximaal € 5,5 miljoen. Dit is inclusief de risico's in de grondexploitaties. De ratio weerstandsvermogen is berekend op 3,7 (jaarrekening 2018). Bij het opmaken van de begroting 2019 schatten we de risico's opnieuw in. (aanpassen na berekening voor jaarrekening 2018)

In de betreffende beleidsnota is als uitgangspunt een streefnorm genoemd van 1,4 – 2,0. Dit betekent dat we een weerstandscapaciteit (algemene reserve en bestemmingsreserves) moeten aanhouden van ca. € 10 miljoen.

In de paragraaf bij de programmabegroting 2020 verwerken we een wijziging in de berekening van het weerstandsvermogen. De wijziging houdt in dat de reserves die de functie hebben van dekkingreserve buiten beschouwing laten.

Financiële kengetallen

In de begroting nemen we verplicht financiële kengetallen op. De provincie Zeeland heeft als toezichthouder in de begrotingscirculaire een richtlijn/norm opgenomen voor deze kengetallen. In Veere nemen we als uitgangspunt **profiel B: gemiddeld risicovol**. Dit profiel geeft het kader aan voor een gezond financieel beleid en een financieel gezonde gemeente.

	A. Minst risicovol	B. Gemiddeld risicovol	C. Meest risicovol
netto-schuldquote	<90%	90-130%	>130%
netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	<90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Algemene uitkering

We baseren de algemene uitkering op de meicirculaire 2019. Ook actualiseren we de volumegegevens voor 2020 (zoals inwoners, verblijfsobjecten met woonfunctie en recreatiefunctie, bijstandsontvangers, IOAW, IOAZ e.d.).

De komende jaren vinden de trajecten rond de heroverweging van de financiële verhouding en de herziening van de verdeelmodellen sociaal domein plaats. Deze zijn gericht op een invoering van een nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 2021.

Bij deze herziening gaat het niet om de omvang van de middelen, deze is namelijk bij regeerakkoord geregeld (de groei van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven). Ook de omvang van doeluitkeringen (specifieke uitkeringen) vallen buiten deze herziening. Het gaat bij deze herziening dus om de verdeling en het uitkeringsstelsel.

Sociaal Domein

Voor de budgetten in het Sociaal Domein gelden de volgende uitgangspunten:

- De WMO 2007 baseren we op bestaand en nieuw beleid en de geraamde realisatie in het voorgaande begrotingsjaar.

- De WMO 2015 baseren we op bestaand en nieuw beleid en de geraamde realisatie in het voorgaande begrotingsjaar.
- Jeugdzorg: de uitgaven bestaand en nieuw beleid en de geraamde realisatie in het voorgaande begrotingsjaar.

De reserve WMO/Jeugdzorg dient tot en met 2019 als risico-reserve. Deze reserve werd gebruikt om overschotten op het budget WMO/Jeugdzorg toe te voegen aan en tekorten te dekken uit deze reserve. Het uitgavenbudget werd afgestemd op de rijksvergoeding. Nu de rijksvergoeding is opgenomen in de algemene uitkering kan de relatie tussen uitgaven en rijksvergoeding niet meer gelegd worden. Vanaf 2019 ramen we uitgavenbudgetten op de hierboven genoemde wijze.

Indexering

Algemeen

De begroting 2020 stellen we in principe op tegen lopende prijzen.

Materiële kosten

Voor de overige kosten rekenen we voor 2020 in principe met een inflatie van **1,5%**.

Dit is de door het CPB gepubliceerde index voor 2019 (prijs overheidsconsumptie netto materieel (IMOC, %), gepubliceerd in de septembercirculaire 2018.

Subsidies

We indexeren de subsidies in 2020 met **1,5%**.

Gemeenschappelijke regelingen

In VZG-verband is met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen voor 2020 vastgesteld:

- a. De richtlijn voor de toegestane inflatiecorrectie in de begroting 2020 is **2,5%**: dat is de toegestane stijging van de bijdrage aan de GR in verband met inflatieontwikkeling.
- b. De bezuinigingsrichtlijn voor 2020 is 0%.
- c. De reserverichtlijn is 5% van alle baten.

Inkomsten (belastingen en tarieven)

De algemene index voor 2020 is **2%**.

Dit percentage is berekend door een gewogen gemiddelde van de inflatie op de materiele kosten/subsidies en de stijging van de loonkosten. Uitgangspunt bij deze berekening is 2/3 prijscomponent en 1/3 looncomponent.

Personeelslasten

Voor de periode 1-1-2020 tot en met 31-12-2020 gaan we voorlopig uit van een stijging van de loonkosten van **2,9%**.

Uitgangspunt hierbij is de CPB-index voor 2019 (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers), gepubliceerd in de septembercirculaire 2018.

De looptijd van de huidige CAO is tot en met 1 januari 2019. In de begroting 2019 is voor de periode 1-1-2019 tot en met 31-12-2019 een stijging van de loonkosten geraamd van 3%.

Uitgangspunt voor de begroting is de formatie per 1 augustus 2019.

Afvalstoffenheffing

Ten aanzien van de afvalstoffenheffing geldt het volgende beleid:

- handhaven van 100% kostendekking;
- alle kosten (exploitatie en -investeringslasten) die in enig jaar worden geraamd volledig doorberekenen in het tarief in dat jaar;

- de voorziening afvalstoffenheffing heeft als functie om, zolang 100% kostendekking nog niet is bereikt en de voorziening toereikend is, het verschil te dekken tussen de lasten (inclusief rente en BTW) en baten van de afvalinzameling en -verwerking;
- de stand van de voorziening bedraagt eind 2022 (prognose) € 38.000 (negatief). Er is nog rekening gehouden met enkele onttrekkingen in 2019.

Het beleid ten aanzien van de afvalstoffenheffing is dat in ieder geval de kapitaallasten van nieuwe investeringen en de hogere exploitatielasten (incl. BTW) in de tarieven worden doorberekend in het jaar waarin op grond van de investeringsplanning de uitvoering hiervan is voorzien.

Voor de problematiek van de objectafbakening bij de afvalstoffenheffing volgt nog een apart voorstel. We voorzien een structurele oplossing met ingang van 2021. Voor de periode tot en met 2020 is dit met een beleidsregels (vastgesteld door het college van B&W) opgelost.

Rioolheffing

Ten aanzien van de rioolheffing geldt het volgende beleid:

- handhaven van 100% kostendekking;
- alle kosten (exploitatie en -investeringslasten) die in enig jaar worden geraamd volledig doorberekenen in het tarief in dat jaar;
- de voorziening rioolheffing heeft als functie om, zolang 100% kostendekking nog niet is bereikt en de voorziening toereikend is, het verschil te dekken tussen de lasten (inclusief rente en BTW) en baten van de afvalinzameling en -verwerking;
- om 100% kostendekking te bereiken in 2020 is een extra verhoging van de rioolheffing nodig van maximaal 1%.
- de stand van de voorziening bedraagt per eind 2019 (prognose): € 0.

Het beleid ten aanzien van de rioolheffing is dat in ieder geval de kapitaallasten van nieuwe investeringen en de hogere exploitatielasten (incl. BTW) in de tarieven worden doorberekend in het jaar waarin op grond van de investeringsplanning de uitvoering hiervan is voorzien. De investeringsvolumes zijn gebaseerd op het rioolbeheerplan.

Toeristenbelasting

De verhogingen van het tarief toeristenbelasting (zoals afgesproken in het coalitie-programma) zijn aanvankelijk ingeboekt in de begroting in 2015 (€ 0,10) en 2016 (€ 0,05). In 2017 is in verband met voldoende 'gespaarde inflatie' een verhoging doorgevoerd van € 0,05.

Vanaf 2018 is een nieuwe periode voor het sparen van inflatie gestart. De verwachte inflatie voor 2018 was 1,6% en voor 2019 1,4%. Voor 2020 gaan we uit van een inflatie op de tarieven van 2%. Cumulatief is er dan tot en met 2020 € 0,0635 gespaard. Het tarief voor 2020 kan dan stijgen met € 0,05 naar € 1,30 p.p.p.n.. De meeropbrengst voor 2020 was al verwerkt in de meerjarenramingen.

Aandachtspunt is dat we met ingang van de begroting 2020 een ander uitgangspunt hanteren voor de inflatie. Met de toeristische sector is exact afgesproken welke indicator we hiervoor hanteren. Nu we dit uitgangspunt willen wijzigen (zie hiervoor bij indexering) moeten we dit tijdig communiceren met de toeristische sector.

Precariobelasting

De precariobelasting op nutsbedrijven (kabels en leidingen) is per 1 juli 2017 afgeschaft. Voor gemeenten, waaronder Veere, die op 10 februari 2016 een verordening met tarief hadden vastgesteld geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2022.

De opbrengst is jaarlijks ca. € 730.000. Een deel hiervan (€ 430.000 v.r.v. Enduris) is onzeker. Er loopt nog een procedure van de gemeente Hulst bij de Hoge Raad.

Uitgaande van het onbetwiste deel van de opbrengst is er over de periode 2016 tot en met 2021 eenmalig € 1,8 miljoen beschikbaar en gereserveerd binnen de algemene reserve. De raad heeft

destijds besloten om dit geld in principe terug te geven aan belastingbetalers als compensatie voor gestegen (nuts)kosten.

Capaciteitsplanning

Voor het opstellen van de primitieve begroting 2020 is het uitgangpunt de capaciteitsplanning (uren) voor 2019, na 1^e bestuursrapportage 2019. Dit betekent dat de toerekening van uren aan projecten, grondexploitaties en investeringen gebeurt op basis van de prognose voor 2019.

Meerjarenramingen

De meerjarenramingen (2021 – 2023) worden opgesteld op basis van constante prijzen.

Overigens gelden voor de volgende uitgangspunten:

- Belastingen en overige tarieven: geen bijzonderheden;
- Afvalstoffenheffing: afhankelijk van actuele kostenraming;
- Rioolrechten: afhankelijk van actuele kostenraming;
- Subsidies: geen bijzonderheden.
- Toeristenbelasting: geen bijzonderheden
- Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen: geen bijzonderheden.

Bovenvermelde cijfers worden aangehouden op grond van gegevens uit:

- de circulaires van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- Centraal Economisch Plan 2019 van het Centraal Plan Bureau (kernegegevenstabel; bijlage 8)
- Advies van de Vereniging Zeeuwse Gemeenten (richtlijn begroting 2020 Gr-en) dd. 13 december 2018 (18I.06106);
- Meerjarenbegroting 2020-2022 (opgenomen in de programmabegroting 2019);
- Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) dd. 2 april 2019 (19I.01904).

Ontwikkelingen gemeente.

Voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden maatstaven onder andere gerelateerd aan het aantal inwoners en woonruimten. Voor de komende jaren gaan wij uit van jaarlijkse mutaties in deze aantallen zoals die uit de praktijk blijken. Tot op heden is een stabiel aantal inwoners waar te nemen. Bij de begroting 2020 en de meerjarenramingen houden we een gelijkblijvend aantal inwoners en wooneenheden aan.

	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal inwoners	21.867	21.900	21.900	21.900	21.900
Aantal wooneenheden	14.976	15.000	15.000	15.000	15.000

Beheerplannen

Op grond van het BBV moet de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen opgenomen worden in de programmabegroting. Deze paragraaf moet ten minste bevatten: het onderhoud van de wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Aangegeven moet worden:

1. het beleidskader, waarin aangegeven het gewenste niveau van onderhoud
2. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Deze laatste bepaling houdt de verplichting in dat de uit beheerplannen voortvloeiende lasten expliciet in de begroting opgenomen en gedekt moeten zijn.

Hieronder volgt een overzicht van de beheerplannen die verwerkt zijn.

Beleidsterrein	Looptijd Beheerplan	Datum besluitvorming beheerplan	Herziening/ evaluatie
Duingebied-voorzieningen	2014 - 2020	Geactualiseerd in 2016	2019
Gebouwen	2015 - 2019	Vastgesteld november 2015	2019
Openbaar Groen	2012 - 2022	Vastgesteld februari 2013	2021
Openbare verlichting	2017 - 2020	Vastgesteld december 2016	2020
Riolering	2015 - 2019	Vastgesteld november 2014	2018
Stadshaven Veere	2014 - 2023	Vastgesteld juli 2015	2022
Wegen	2017 - 2020	Vastgesteld oktober 2016	2020
Beheerplan civieltechnische kunstwerken	2017 - 2020	Vastgesteld oktober 2016	2020